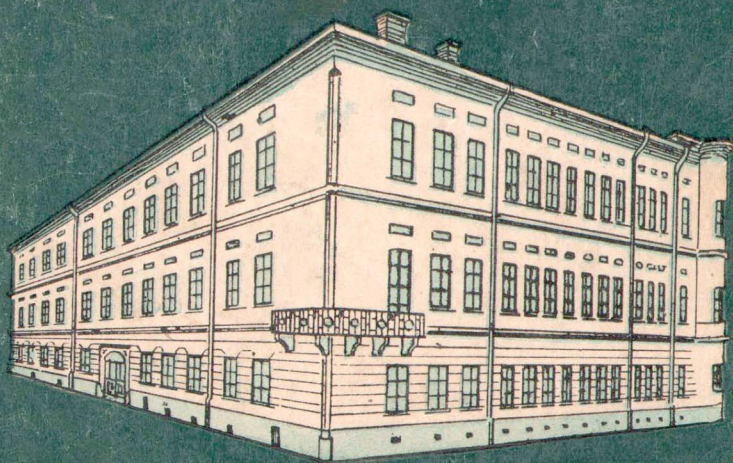

COMITETUL DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ
MUZEUL DE ISTORIE
CLUJ

ACTA MVSEI NAPOCENSIS

VI

1969

COMITETUL DE STAT PENTRU CULTURA ȘI ARTA
MUZEUL DE ISTORIE
CLUJ

ACTA
MVSEI NAPOCENSIS

VI

1969

COMITETUL DE REDACȚIE:

Acad. prof. C. DAICOVICIU
(redactor responsabil);

P. BUNTA,
doctor în istorie (secretar de redacție);

H. DAICOVICIU

Șt. FERENCZI,
doctor în istorie;

conf. I. KOVÁCS

prof. ȘT. PASCU,
doctor-docent în științe istorice, membru corespondent
al Acad. R. S. România (redactor responsabil adjunct);

G. A. PROTOPOPESCU

I. I. RUSSU,
doctor-docent în științe istorice (secretar științific);

L. VAJDA,
doctor în istorie;

N. VLASSA

„ACTA MVSEI NAPOCENSIS“,
Anuarul Muzeului de Istorie Cluj.
Orice corespondență se va adresa:
Muzeul de Istorie Cluj
Str. Emil Isac nr. 2
Tel. 2.26.77.

„ACTA MVSEI NAPOCENSIS“,
Annuaire du Musée d'Histoire de Cluj.
Toute correspondance sera envoyée
à l'adresse:
Muzeul de Istorie Cluj
Str. Emil Isac nr. 2 (ROMÂNIA)

Coperta și desenele de S. BALASKÓ și GH. CORCODEL
Fotografiile de I. HORVÁTH

CUPRINS

SOMMAIRE — СОДЕРЖАНИЕ — INHALT — CONTENTS

Un sfert de veac de la eliberarea patriei V

STUDII ȘI MATERIALE

GH. LAZAROVICI, Cultura Starčevo-Criș în Banat	3
<i>Die Starčevo-Crișkultur im Banat</i>	26
N. VLASSA, Așezarea neolitică de la Dăbîca	27
<i>Eine neolithische Ansiedlung von Dăbîca</i>	32
ȘT. FERENCZI, Cimitirul „scitic” de la Ciumbrud (partea IV) . .	47
<i>Der „skythische” Friedhof von Ciumbrud (IV)</i>	63
I. WINKLER, Tipurile monetare ale daco-geților și aria lor de răs- pîndire (partea II)	67
<i>Die dakisch-getsichen Münztypen und ihr Verbreitungsgebiet (II)</i>	89
I.H. CRIȘAN, Contribuții la problema lucrării podoabelor dacice . .	93
<i>Beiträge zur Frage der Herstellung dakischer Schmuckgegenstände</i>	106
C. VÁCZY, Nomenclatura dacică a plantelor la Dioscorides și Pseudo- Apuleius (partea II)	115
<i>Die dakischen Pflanzennamen in den Werken von Dioskorides und Pseudo- Apuleius (II)</i>	
F. VITTINGHOFF, War die Kolonie Malva mit Romula (Reșca) iden- tisch?	131
M. MACREA și COLABORATORII, Castrul roman de la Buciumi (jud. Sălaj). Săpăturile din 1963—1968	149
<i>Das Römerlager von Buciumi (Bez. Sălaj). Die Ausgrabungen von 1963—1968</i>	155
L. ȚEPOSU — L. MĂRGHITAN, Monumente funerare de la Micia (partea II)	159
<i>Römische Grabdenkmäler aus Micia (II)</i>	164
I.I. RUSSU, Elementele syriene în Dacia carpatică	167
<i>Les éléments syriens en Dacie carpatique</i>	186
ȘT. IMREH — I. PATAKI, Contribuții la studiul agriculturii tran- silvănene (1570—1610) (partea II)	187
<i>Beiträge zum Studium der Landwirtschaft in Siebenbürgen (1570—1610) (II)</i>	208
AT. POPA, Manuscrisul Miscelaneu nr. 257 din Biblioteca Academiei R.S. România Filiala Cluj	211
<i>Manuskript 257, Miscellen, in der Bibliothek der Akademie der S.R. Rumä- nien, Filiale Cluj</i>	225

B. SURDU, Cronicarul Nicolae Stoica despre călătoriile lui Iosif II în Banat	231
<i>Le chroniqueur Nicolas Stoica sur les voyages de Joseph II en Banat . .</i>	242
I. BOTEZAN, Organizarea pământurilor arătoare și a fînașurilor alodi-ale în Transilvania (1785—1820)	243
<i>L'organisation des terres à blé et des pâturages alleux dans les comitats de Transylvanie entre 1785—1820</i>	251
M. BUNTA — P. GYULAI, Atelierele de lucru și materia primă folo-șită la manufactura de faianță fină de la Batiz	253
<i>Die Werkstätten und das Rohmaterial der Steingutmanufaktur von Batiz</i>	289
AI. NEAMȚU, Exploatarea de fier de la Hunedoara la mijlocul sec. XIX în lumina unui raport oficial	293
<i>Die Eisenbergwerke in Hunedoara in der Mitte des 19-ten Jahrhunderts, im Spiegel eines offiziellen Berichtes</i>	305
L. VAJDA, Formarea muncitorimii salariate în industria minieră și metalurgică din Transilvania (1848—1867)	307
<i>Zur Entstehung der Lohnarbeiterschaft im Bergbau und in der Metallindustrie Siebenbürgens (1848—1867)</i>	323
I. KOVÁCS, Despre desființarea relațiilor feudale din Transilvania	325
<i>Zur Frage der Abschaffung der Feudalbeziehungen in Siebenbürgen . .</i>	334
Ș. POLVEREJAN, Din istoricul Memorandului. Ședința Comitetului Central al Partidului Național Român (25—26 martie 1892)	335
<i>Aus der Geschichte des „Memorandums“</i>	344
E. GLODARIU, Biblioteci populare ale „Astrei” (partea I)	347
<i>Volksbibliotheken der „Astra” (I)</i>	360
M. MIREL — A. ARDOS, Preocupări ale românilor din Transilvania pentru organizarea învățămîntului profesional după 1848	361
<i>Bemühungen der transsilvanischen Rumänen für die Organisierung des Gewerbeunterrichts nach 1848</i>	373
I. CHIȘU, Lupta P.C.R. împotriva pericolului fascist, pentru apărarea independenței naționale, oglindită în manifeste și materiale (1934—1938)	375
<i>La lutte du Parti Communiste Roumain contre le péril fasciste, pour la défense de l'indépendance nationale, lutte reflétée dans les manifestes et matériaux (1934—1938)</i>	388
P. BUNTA, Lupta Partidului Comunist Român pentru înfăptuirea Fron-țului Popular Antifascist	389
<i>Der Kampf der Kommunistischen Partei Rumäniens zur Errichtung der antifaschistischen Volksfront</i>	418
F. TRĂISTARU, Lupta maselor din nordul Transilvaniei împotriva regimului fascist-horthyst, pentru eliberarea întregului teri-toriu al țării și instaurarea unui guvern democrat	421
<i>La lutte des masses de la Transylvanie de nord contre le régime fasciste-horthyste, pour la libération du territoire tout entier du pays et l'instauration d'un gouvernement démocratique</i>	431

NOTE ȘI DISCUȚII

D. RADU — N. MOIȘ, Două topoare neolitice de pe teritoriul satului Călata	435
<i>Deux haches néolithiques provenant de Călata</i>	437
N. HARTUȘCHE, Cercetări arheologice la Brad (jud. Hunedoara)	439
<i>Bodenforschungen bei Brad (Bez. Hunedoara)</i>	449
V. VASILIEV, O piesă sculpturală de factură celtică.	451
<i>Ein keltischer Steinkopf</i>	457
C. DAICOVICIU, Rubobostes = Burebistas?	459
H. DAICOVICIU — I. GLODARIU, Considerații asupra cronologiei așezării dacice de la Fețele Albe	465
<i>Considérations sur la chronologie de l'établissement dace de Fețele Albe</i>	472
E. CHIRILĂ, Descoperiri monetare antice în Transilvania (V)	475
<i>Découvertes monétaires antiques en Transylvanie (V)</i>	476
I. BOGDAN-CĂTĂNICIU, Despre sud-estul Transilvaniei în epoca romană	477
<i>Der Südosten Siebenbürgens während der Römerzeit</i>	481
S. DUMITRAȘCU, Contribuții la cunoașterea graniței de vest a Daciei romane	483
<i>Beiträge zur Kenntnis der Westgrenze Römisch-Daziens</i>	491
N. GOSTAR, Inscripțiile din castrul roman de la Orăștioara de Sus	493
<i>Die Inschriften aus dem römischen Militärlager von Orăștioara de Sus</i>	500
N. GUDEA, Ceramica dacică din castrul roman de la Bologa (jud. Cluj)	503
<i>Dakische Keramik aus dem römischen Militärlager von Bologa (Bez. Cluj)</i>	508
D. PROTASE, Tezaurul monetar roman de la Tibodu (Transilvania). Observații și precizări	509
<i>Le trésor monétaire romain de Tibodu (Transylvanie). Observations et rectifications</i>	513
R. RÖHLE, CIL, III p. 948, n. 10	515
I. MITROFAN, Descoperiri arheologice la Potaișa (Turda)	517
<i>Bodenfunde von Potaișa (Turda)</i>	523
D. PROTASE — Z. MILEA, Un cimitir de incinerare din epoca romană la Iacobeni (Transilvania)	525
<i>Ein Brandgräberfeld aus der Römerzeit in Iacobeni (Siebenbürgen)</i>	530
C. POP, Două fragmente sculpturale dionysiace din Dacia romană	531
<i>Deux fragments sculpturaux dionysiaques de la Dacie romaine</i>	532
V. WOLLMANN, Lei funerari romani din Bucerdea	533
<i>Römische Grablöwen aus Bucerdea</i>	535
C. DAICOVICIU, Orașe, târguri și sate în Dacia romană	537
<i>Städte, Märkte und Dörfer im römischen Dazien</i>	544

T. SOROCEANU, Oltenia romană	545
K. HOREDT, Datarea tezaurului de la Pietroasa	549
<i>Die Datierung des Schatzfundes von Pietroasa</i>	552
P. GYULAI, Expresia „bani păgîni” în documente din secolul al XVI-lea	553
<i>Die Bezeichnung „Heidengeld” in Dokumenten des 16. Jhs.</i>	555
ȘT. MATEI, Biserica din Suatu	557
<i>Die Kirche von Suatu</i>	564
S. GOLDENBERG — S. BELU, Registrul producției și comerțului cu postav de la Brașov din 1576—1582	565
<i>Das Register für die Erzeugung und den Handel von Tuchwaren in Brașov (Kronstadt) von 1576—1582</i>	
E. CRIȘAN, Standurile de Holič ale colecției de istorie a farmaciei din Cluj.	577
<i>Holičér StandgefäÙe aus der Sammlung für die Geschichte der Pharmazie in Cluj</i>	583
N. CORDOȘ, Un plan de școală românească din anul 1828	585
<i>Plan für den Bau einer rumänischen Schule aus dem Jahr 1828</i>	591
L. URSUȚIU, Un document privind organizarea administrativă a românilor în revoluția din 1848 în Transilvania	593
<i>A document concerning the administrative organization of the Rumanians during the revolution in Transylvania (1848)</i>	611
F. DRAGNE, Relațiile româno-cehoslovace (1918—1921)	613
<i>Les relations roumano-tchécoslovaques (1918—1921)</i>	623
M.C. STĂNESCU—D. TUȚU, Evoluția relațiilor româno-sovietice în anii 1928—1929	625
<i>The evolution of romanian-soviet relations, 1928—1929</i>	630
H. RABINOVICI, Lupta pentru unitatea statală oglindită în documentele Muzeului de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România	631
<i>Der Kampf um die Einheit des Staates in den Dokumenten des Museums für die Geschichte der Kommunistischen Partei, der revolutionären und demokratischen Bewegung in Rumänien</i>	639
I. KORÓDI, Conservarea obiectelor de muzeu cu ajutorul tehnicii vidului	641
<i>Conservation of Museum-objects with the Help of Vacuum Technics</i>	645
G.A. PROTOPOPESCU, Tendințe noi în muzeele de istorie	647
<i>Neue Bestrebungen der Historischen Museen</i>	654
C. DAICOVICIU, [PROF. RUDOLF EGGER]	657
PREȘCURTĂRI BIBLIOGRAFICE— <i>Abréviations bibliographiques</i>	659